

Omdenker: Individuele Plaatsing en Steun (IPS)

Versnel psychisch herstel: ondersteuning bij vinden en behouden van betaald werk

IZA-doelgroep: Mensen met (ernstige) psychische aandoeningen

Wat is de omgedachte praktijk mentale gezondheid?

Individuele Plaatsing en Steun (IPS) is een methodiek in de geestelijke gezondheidszorg (ggz) voor mensen met (ernstige) psychische aandoeningen. Hierbij krijgen zij naast hun ggz-behandeling of -begeleiding ook ondersteuning bij het vinden en behouden van betaald werk dat past bij hun interesses en dat zij aan kunnen.

Lange tijd was de gedachte: éérst stabiliseren binnen de ggz, pas daarna weer aan het werk. Inmiddels weten we dat juist lang thuis zitten zonder werk het herstel kan vertragen. De combinatie van een ggz-behandeling of ggz-begeleiding met ondersteuning bij re-integratie op werk helpt mensen om weer mee te doen. Meer dan de helft van de deelnemers heeft na het IPS-traject betaald werk, ongeacht de ernst van hun psychische klachten.

IPS heeft bewezen positieve effecten op verschillende domeinen (*evidence-based*). Vandaar dat het UWV en gemeenten IPS-trajecten vergoeden. Ook worden maximaal 8 eerste oriëntatiegesprekken vergoed uit het basispakket van de zorgverzekering. Ggz-organisaties die IPS willen aanbieden, kunnen voor opleiding, certificering en kwaliteitswaarborging terecht bij [Kenniscentrum Phrenos](#). De *IPS-trajectbegeleider* werkt tijdens het IPS-traject nauw samen met het ggz-team, de gemeente, het UWV en de werkgever.

Werkzame elementen

- Mensen met psychische aandoeningen zelf hebben tijdens IPS een actieve rol.
- Arbeid werkt als medicijn: begeleiding naar een baan bevordert herstel en vermindert zorggebruik (zie [AKWA Zorgstandaard](#)).
- Mensen nemen een andere rol aan, namelijk die van collega of werknemer in plaats van (alleen) patiënt.
- IPS kan al starten tijdens de wachttijd. Zo verandert wachten in actief herstel en maatschappelijk perspectief.
- IPS Onderwijs ondersteunt jongeren en jongvolwassenen bij het volgen en voltooien van een opleiding of studie.

Aandachtspunten

- In de ggz ligt de focus op het behandelen van cliënten. Daardoor krijgt ondersteuning naar betaald werk via IPS binnen ggz-organisaties niet altijd de prioriteit die nodig is voor verdere opschaling, ondanks de beschikbare landelijke financiering en bewezen positieve effecten.
- Voor *IPS Onderwijs* is nog geen landelijke financiering.

Wat levert het op?

Herstel, regie en zelfredzaamheid

- IPS kan herstel bevorderen en zelfredzaamheid versterken.
- Werk zorgt voor dagstructuur, zingeving en verantwoordelijkheden. Zo doen mensen weer mee in de samenleving.
- Werk vermindert de afhankelijkheid van uitkeringen, zorg en ondersteuning.

Houdbaarheid van de zorg

- IPS kan bijdragen aan een kortere behandelduur.
- De erkenning van 'arbeid als medicijn' als onderdeel van de ggz, kan de vraag naar en druk op de ggz verminderen.
- Eenvoudig uit te breiden naar nieuwe ggz-organisaties door gestructureerde methodiek.

Wachttijsten

- IPS kan al starten tijdens de wachttijd. Dat kan de wachttijd verzachten.
- Versterken van eigen regie, zelfstandigheid en weerbaarheid kan de behandelduur verkorten en terugval verminderen. Dat pakt positief uit op de wachttijsten.

Wouter van Elk
IPS-trajectbegeleider

“Ik gun elke cliënt een IPS-traject. Bij mij zijn ze even geen cliënt met een psychische kwetsbaarheid, maar gewoon burger in de maatschappij. Focus op werk geeft ze perspectief en eigen regie, ik zie hun herstel versnellen.”

Meer weten?

omg@zinl.nl

Dit is een uitgave van Zorginstituut Nederland, april 2026.

